

Professioneel statuut PV

Gedragsregels voor
medewerkers van
Procesvertegenwoordiging

Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Inleiding

In dit Statuut zijn de gedragsregels voor alle medewerkers van Procesvertegenwoordiging (hierna: PV) vastgelegd. Deze brengen normen onder woorden, die naar de heersende opvatting binnen PV in acht genomen behoren te worden bij de uitoefening van het werk. Ze zijn deels letterlijk overgenomen uit de bestaande IND regels en regels geldend volgens de Justitiecodel. Voor het andere deel zijn ze specifiek toegespitst op PV, rekening houdend met de partijen die PV in het werk tegenkomt. Het Professioneel Statuut vervangt derhalve de reeds bestaande en formele (wettelijke) regelgeving niet, maar vult deze aan en bevat alle gedragsregels voor PV.

Indeling

De regels zijn gemarkeerd met steekwoorden, om het zoeken te vergemakkelijken. Zo zijn er regels gericht op de vertegenwoordiging van de Staat, op professionaliteit en integriteit, maar ook op de termijnen waarbinnen stukken dienen te worden aangeleverd bij de rechtbanken en de advocatuur. En regels met het steekwoord 'logistiek' duiden bijvoorbeeld op vorm en inhoud van correspondentie en ander contact tussen PV en derden.

Hierbij zijn steeds de 'Gedragsregels voor de Advocatuur', de Procesregeling vreemdelingenkamers en de Wet Openbaarheid Bestuur in ogenschouw genomen.

Alle regels zijn gemarkeerd door een regelnnummer en in sommige gevallen nader toegelicht of voorzien van een voorbeeld door een gedachtestreep. Daar waar een bestaand reglement of code is gebruikt, is dit aangegeven met een voetnoot. Aan het eind van het document worden de verschillende bronnen weergegeven.

Collectieve ambitie

Wij streven ernaar om in al onze zaken de belangen van de Staat te behartigen, door kwalitatief hoogwaardige procesvertegenwoordiging. Met de kennis en ervaring van onze professionals leveren wij een bijdrage aan de kwaliteit van het IND werk. Wij hebben een open houding en investeren in een effectieve communicatie met onze relaties. Wij willen medewerkers aan ons binden en een boeiende werkomgeving bieden.

Wij zijn resultaatgericht en coachen elkaar. Wij richten ons werk zo in dat wij in staat zijn om invloed te krijgen en te houden op de uitvoering van onze eigen werkzaamheden.

Vertegenwoordiging

1. In de contacten naar buiten met het werkveld en in de onderlinge verhoudingen met de verschillende actoren vertegenwoordigt de Procesvertegenwoordiger¹ te allen tijde de Minister.² Dat betekent dat de Minister de verantwoordelijkheid draagt voor het handelen en ingenomen standpunten van de Procesvertegenwoordiger. Dit belangrijke aspect van de positie van de Procesvertegenwoordiger brengt met zich mee dat normen in acht moeten worden genomen bij de uitoefening van de functie.
2. De Procesvertegenwoordiger wordt beschouwd als iemand wiens oordeel gezag heeft en met wie zaken kunnen worden gedaan binnen het mandaat.³ De mandaatverhouding loopt altijd van de Minister naar het Hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst die weer ondermandaat verleent aan de onder hem ressorterende ambtenaren. Voor de procesvertegenwoordiging is een tweetal mandaatregelingen van belang.⁴

1. *Met de benaming 'Procesvertegenwoordiger', wordt tevens bedoeld 'Juridisch Medewerker'*
2. *Zie mandaat artikel 43 en 44 Gw*
3. *Zie, regeling mandaat dat is verkregen.*
4. *Procesvertegenwoordiging in vreemdelingrechtelijke zaken*
 - *De algemene machtigingsregeling IND 2001, besluit van 30 maart 2001, gepubliceerd in de Staatscourant van 30 maart 2001, nr. 64, inwerkingtreding 1 april 2001. Dit besluit vervangt de algemene machtigingsregeling IND, besluit van 15 december 1997, Staatscourant van 23 december 1997, nr. 247.*
 - *Algemene ondermandaatsregeling van het Hoofd Immigratie- en Naturalisatiedienst 2001, besluit van 30 maart 2001, Staatscourant 30 maart 2001, nr. 64. Procesvertegenwoordiging in visumzaken*
 - *Besluit mandaatverlening Hoofd Visadienst 1997, besluit van 19 december 1997, Staatscourant van 23 december 1997, nr. 247*
 - *Machtigingsregeling Hoofd Visadienst, besluit van 19 december 1997, Staatscourant van 23 december 1997, nr. 247 (dit is het ondermandaatsbesluit). De invoering van de Vw 2000 heeft geen wijzigingen gebracht in de mandaatverhoudingen tussen de Minister van Buitenlandse Zaken en het Hoofd van de Visadienst (HIND is q.q. Hoofd Visadienst), zodat de regeling uit 1997 nog onverkort van toepassing is. (Intern) Up-date 2002/039*

Professionaliteit

3. De Procesvertegenwoordiger heeft kennis van zaken. Dit betekent een professionele houding tijdens de uitoefening van de functie. De Procesvertegenwoordiger dient voor ogen te houden dat de Staat vertegenwoordigd wordt.
4. De Procesvertegenwoordiger wordt onder meer geconfronteerd met de noodzaak serieus, begripvol en professioneel te zijn en niet onnodig onsympathieke uitlatingen te doen.
5. Aangezien de Procesvertegenwoordiger rechtvaardig wil handelen - binnen het kader van beleid, wetgeving en politieke invloeden - in het belang van zowel vreemdeling als staat, kan dit een voelbare spanning opleveren tijdens de zitting. De Procesvertegenwoordiger dient dan ook bedacht te zijn op eventuele tegenstand en plotselinge manoeuvres van de kant van de wederpartij of de rechterlijke macht.
6. De Procesvertegenwoordiger heeft een positieve, actieve en meedenkende houding bij de rechtbank. De Procesvertegenwoordiger dient zich bewust te zijn van de grenzen van zijn kennis. Immers, de Procesvertegenwoordiger kan niet alles weten.

Integriteit

7. De Procesvertegenwoordiger mag nimmer bewust misleidende of onjuiste informatie verstrekken.

Bejegening

8. Het is niet passend voor een Procesvertegenwoordiger die vanwege zijn professe te maken heeft met mensen van een ander geloof, cultuur of anderszins om daar grappen over en/of misbruik van te maken.
 - Het uiten van vooroordelen is niet prettig en wordt als ongewenst kwetsend of zelfs bedreigend ervaren. Het uiten van vooroordelen, bijvoorbeeld op grond van ras, geloof, cultuur, sekse, seksuele geaardheid, handicap, levensvisie of functieniveau is niet geoorloofd.
9. Van de Procesvertegenwoordiger wordt verwacht dat deze zich in woord en geschrift niet onnodig grievend uitlaat.
10. De Procesvertegenwoordiger toont respect voor de rechterlijke macht, advocatuur en vreemdeling.

Representativiteit

11. Onder respect voor de rechterlijke macht en tegenpartij valt ook de uiterlijke verzorging. Kleding en de uiterlijke verzorging dienen in overeenstemming te zijn met de representatieve functie die de Procesvertegenwoordiger vervult.
- Het begrip representativiteit dient gezien te worden als zakelijke representativiteit. Van de mannelijke Procesvertegenwoordiger wordt verwacht dat hij in pak naar zitting gaat. Van de vrouwelijke Procesvertegenwoordiger wordt verwacht dat zij in broek- of mantelpak naar zitting gaat.
 - De Procesvertegenwoordiger kan door de leidinggevende worden aangesproken op de kleding en uiterlijke verzorging.

Openbaarheid bestuur

12. In geval van een verzoek om informatie uit interne documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen van bestuurders of ambtenaren, met uitzondering van feitelijke gegevens.⁵ Indien de interne documenten door onvoorziene omstandigheden toch openbaar zijn geworden, dient in beginsel conform hetgeen in het interne document is neergelegd, gehandeld te worden mede gelet op de algemene regels van behoorlijk bestuur. Ter zitting kan naar voren gebracht worden dat hetgeen uit het interne document blijkt, een uiteenzetting van het beleid is, waarnaar in beginsel gehandeld dient te worden.

5. Artikel 11Wet openbaarheid van bestuur

Termijnen

13. De termijn voor het indienen van een verweerschrift is, in het geval van beroep, tot vier weken voor de zittingsdatum.⁶
14. De termijn voor het indienen van een verweerschrift is, in het geval van een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening, tot zeven dagen voor de zittingsdatum.
15. Het overleggen van nadere stukken in beroep dient conform de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) tot tien dagen voor zitting te geschieden.⁷
16. In het geval van een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening dient het overleggen van nadere stukken conform de Awb tot één dag voor zitting te geschieden.⁸
17. Indien een beschikking vóór de behandeling ter zitting wordt ingetrokken, dient de Procesvertegenwoordiger zowel de rechtbanken als de advocatuur terstond schriftelijk dan wel telefonisch te berichten.
18. De termijn voor het indienen van een zienswijze is, in het geval van hoger beroep, tot vier weken na de dag van verzending van het hoger beroepschrift aan het bestuursorgaan.⁹
19. Bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan hoger beroep worden ingesteld binnen een termijn van vier weken gerekend met ingang van de dag na die waarop de uitspraak van de rechtbank is verzonden.¹⁰
20. In afwijking van regel 18 en 19 bedraagt de termijn voor het indienen van een zienswijze dan wel een hoger beroepschrift één week, indien de aanvraag voor een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 Vreemdelingenwet (Vw 2000) binnen een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen aantal uren is afgewezen.¹¹
21. Regel 20 is eveneens van toepassing indien een vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd.¹²
22. Correspondentie tussen rechtbanken, advocatuur en PV dient zoveel mogelijk per post te gebeuren. In spoedeisende gevallen kan - ter veiligstelling van een termijn - de fax gebruikt worden.

6. Procesregeling vreemdelingenkamers met verwijzing naar artikel 8:42Awb

7. Artikel 8:58 Awb

8. Artikel 8:83, eerste lid Awb

9. Artikel 39 van de Wet op de Raad van State juncto artikel 8:42Awb

10. Artikel 36 Wet op de Raad van state juncto artikel 69 Vw 2000 (zie hoofdstuk C4/18.1Vc 2000)

11. Artikel 69, tweede lid Vw 2000

12. Artikel 69, derde lid Vw 2000

Logistiek

23. De op de zaak betrekking hebbende stukken worden zowel naar de rechtbank c.q. Raad van State als naar de tegenpartij verzonden.¹³
- Bij correspondentie met de rechtbanken en de Raad van State dient door de Procesvertegenwoordiger steeds het registratienummer vermeld te worden.
 - Bij de correspondentie met zowel de rechtbanken/Raad van State als de advocatuur dient de Procesvertegenwoordiger steeds het rechtstreekse doorkiesnummer van de Procesvertegenwoordiger te vermelden.

Contact met de vreemdeling

24. De Procesvertegenwoordiger stelt zich in beginsel niet anders in verbinding met de vreemdeling dan door tussenkomst van de gemachtigde van de vreemdeling. Indien de vreemdeling zich rechtstreeks tot de Procesvertegenwoordiger wendt, dient deze de vreemdeling te verwijzen naar zijn gemachtigde.
25. Indien de vreemdeling niet wordt bijgestaan door een gemachtigde en de vreemdeling zich rechtstreeks wendt tot de Procesvertegenwoordiger zal deze de vreemdeling op dezelfde wijze als ware deze een gemachtigde te woord staan en de stand van zaken mededelen.

Onderhandeling

26. Omtrent de inhoud van de tussen de Procesvertegenwoordiger en de advocaat van de vreemdeling gevoerde (schikkings)onderhandeling mag aan de rechtbank tijdens de behandeling van de zaak ter zitting niets worden medegedeeld zonder de toestemming van de wederpartij.¹⁴
27. Het enkele feit dat er schikkingsonderhandelingen zijn gevoerd (maar niet geslaagd) mag worden medegedeeld, bijvoorbeeld opdat de rechter zich een oordeel kan vormen over een schikkingscomparitie.
28. Nadat behandeling van de zaak heeft plaatsgevonden is het de Procesvertegenwoordiger dan wel de advocaat van de vreemdeling niet geoorloofd zonder toestemming van de wederpartij zich tot de rechter te wenden.¹⁵

13. Procesregeling vreemdelingenkamers 1.3 tweede lid

14. Regel 13 Gedragsregels advocatuur 1992

15. Regel 15 Gedragsregels advocatuur 1992

Zittingsduur

29. De griffie van de rechtbank doet een definitieve zittingslijst aan PV toekomen. Blijkens deze zittingslijst is de behandelingstijd per individuele zaak weergegeven. Indien de zittingsduur zodanig uitloopt dat de Procesvertegenwoordiger met andere verplichtingen in de knel komt, kan de Procesvertegenwoordiger dit kenbaar maken bij de rechtbank.

- De Procesvertegenwoordiger dient zich bij het vorenstaande genoemd in regel 29 flexibel op te stellen in die zin dat rekening gehouden moet worden met enige uitloop.

Veiligheid

30. Elke Procesvertegenwoordiger heeft er recht op zich veilig te voelen gedurende de werkzaamheden. Op geen enkele wijze wordt agressief/gewelddadig gedrag tegen een medewerker van PV geaccepteerd. De Procesvertegenwoordiger is dan ook te allen tijde gerechtigd het contact met anderen onmiddellijk te verbreken indien zich een vorm van fysiek en/of verbaal geweld in het contact voordoet.

- Indien de Procesvertegenwoordiger geconfronteerd wordt met agressie dient direct contact met een leidinggevende opgenomen te worden. Immers, er wordt veel waarde gehecht aan nazorg en evaluatie van het incident.¹⁶

Wraking

31. Op verzoek van de Procesvertegenwoordiger kan elk van de rechters die een zaak behandelt, worden gewraakt op grond van feiten en omstandigheden waardoor de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden. Het verzoek geschiedt schriftelijk en is gemotiveerd. Het verzoek kan in beginsel in elke stand van het geding worden gedaan, ook na sluiting van het onderzoek, maar in ieder geval vóór de uitspraak.¹⁷

- Uiteraard is hetgeen genoemd in regel 31 individueel bepaald. Wat voor de een al snel als vervelend wordt ervaren, is voor de ander niet het geval. In het algemeen weet een ieder wanneer er echt te ver gegaan wordt. Hierbij zij opgemerkt dat de feiten en omstandigheden die leiden tot vermoedelijke partijdigheid moeilijk aan te tonen zijn en verbonden zijn aan de nodige vereisten.

- Indien de Procesvertegenwoordiger zich onheus bejegend voelt, dient deze het bespreekbaar te maken door het aan de leidinggevende kenbaar te maken.

16. Beleidskader Agressie en Geweld

17. Artikel 8:15 Awb ev.

Klachten

32. De Procesvertegenwoordiger kan na overleg met de leidinggevende een klacht indienen bij de Deken van de Orde van Advocaten, indien de wederpartij zich niet aan de gedragsregels voor de advocatuur houdt.
- Tegen de Procesvertegenwoordiger, die niet handelt conform het Professioneel Statuut, kan door de wederpartij een klacht worden ingediend bij het klachtenbureau.
33. De Procesvertegenwoordiger die onheus bejegend wordt of zich onheus bejegend voelt door een advocaat, dient voor zichzelf de grenzen te kennen, alvorens diegene daarop aan te spreken. Een zodanige (zittings)ervaring dient ook aan de direct leidinggevende gemeld te worden.
- Indien de ervaring zodanig is, is er altijd, in overleg met de direct leidinggevende, de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de Orde van Advocaten. Immers, de advocaat is in zijn beroepsuitoefening gebonden aan het recht, waaronder het tuchtrecht.¹⁸
34. De Procesvertegenwoordiger die onheus bejegend wordt of zich onheus bejegend voelt door iemand van de rechterlijke macht, dient voor zichzelf de grenzen te kennen, alvorens diegene daarop aan te spreken. Een zodanige zittingservaring dient ook aan de direct leidinggevende gemeld te worden.

Klachtenregeling

Bij een Professioneel Statuut hoort uiteraard ook de mogelijkheid dat ketenpartners, rechtbanken, advocatuur of andere derden PV aanspreken op de regels zoals gesteld in het Statuut. U kunt bellen met de klachtenlijn van de IND. Het telefoonnummer is: 070 779 54 40.

Correspondentie kan gericht worden aan:
Immigratie- en Naturalisatiedienst
Centraal Klachtenbureau
Postbus 5805
2280 HV Rijswijk

*18. Vademecum Strafzaken, Hoofdstuk2,
Tuchtrecht voor advocaten*

Bronnen

- *Gedragsregels advocatuur 1992*
- *Procesregeling Vreemdelingenkamers*
- *Justitiecode*
- *De Algemene wet bestuursrecht*
- *De Wet openbaarheid van bestuur*
- *De Wet op de Raad van State*
- *De Vreemdelingenwet 2000 en de Vreemdelingen-circulaire 2000*
- *Het Algemeen Rijksambtenarenreglement*
- *Nota beleidskader agressie en geweld*
- *Vademecum Strafzaken, Hoofdstuk 2, Tuchtrect voor advocaten*

Procesdirectie

Procesvertegenwoordiging

Mei 2007